

مرکز مجازی امام صادق (علیه السلام)

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (مزارعه)

احکام ۳

جلسه ۳

استاد وافی

- اگر از جانب مالک شرط خاصی برای زراعت نشده باشد، زارع هر چیزی را که خواست می تواند بکارد با این توجه که بذر برای خودش باشد.
- اگر مالک نوع زراعت را مشخص کند، عامل نمی تواند از آنچه معین شده تجاوز کند؛ مانند اینکه بگوید: این بذر را بکار یا مانند گندم فلان جنس را بکار یا مطلق گندم را بکار.
- اگر عامل در کاشت تخلف کرد و چیز دیگری را کاشت؛ نظر قیل: مالک بین فسخ و ادامه زراعت مخیر است و در صورتی که فسخ کند می تواند أجرة المثل مدت زراعت را بگیرد و در صورتی که زراعت را باقی بگذارد خسارت چیزی که در آن تخلف کرده را از عامل می گیرد.
- اگر آنچه را عامل کشت کرده، ضررش کمتر از آن چیزی باشد که مالک امر کرده، جایز است و مالک مستحق نصف محصول می باشد.
- اشکال شهید ثانی: در این صورت مانند قبل، عامل چون تخلف کرده باید أجرة المثل محصولی را که خلاف شرط کاشته را بپردازد.
- عناصر مزارعه: مالک زمین؛ عامل؛ بذر؛ عوامل (ابزار زراعت).
- زمین از جانب مالک است و باقی عناصر باید از طرف عامل آماده شود، اما می توانند با توافق یکدیگر هر یک از موارد را به عهده بگیرند.